

מסורת הש"ס

(א) נפסחוס בט. שנועוט הַ: תמורה יז. לַהֲ, (ב) נפסחסי ה. וְשִׁין, (ג) יִלֵּל כִּסֵּי, (ד) וְלִילִי ו: תמורה לא. וְעִשָּׂא, (ה) נפסחוס בט. וְשִׁין, (ו) נִמְכָּן שִׁיר שׁוֹד לְדָדִי: (ז) הס דלגב שקדשין למזבח מקדשין ממזנים וממלא דמנא כ׳, ז״ק, (ח) ויחקן סן, (ט) מומן ואס ממו יקבוצו הקדשׁ והשאר שׁיר לגיל׳ ז״ק, (י) ג״א במומן, (יא) ע״כ שׁיר לעמוד הקודש, ז׳ ש״מ דקדשי׳, ז״ק, (ט) והערכה הס׳ד ואחרי׳ דיה׳ כר׳ יוחנן ומוינא ודלא יז לממוק. ז״ק, (ז) ורלא יז טו׳ן, (זגריס יז, (ט) ויחקק בן, (ז) גטוטי מכרת, (ק) ז״ק פ״ו, (ר) ואידך לנדרב מרי דמה ינאי ואיל א׳ן פודין ודעשי למידרב כספון חלבו ואיל ואת בנו מומר א׳ן לאו כ׳, (ז״ק, ז׳) וליכא כתיב״ק, (ז׳) ז״ל דהס א׳ן חלבלו וכו׳, (א) מתימלא דמנא למילא, ז״ק, (ב) דגדריה קרא הדריה לגמרי כ״ף למכר, (ז״ק, א) אמרי׳, (ד) על מה דלמרי׳ געמו וּלְאָ מַשָּׁא אָסור דליפ׳ מוטיל עובד כוכבים וטען לוקין עליו דקיין דלשמי׳ טעס לפגס מני נגילא מסכתא כי הדרי אסר גיעול עובדי כוכבים וכו׳ ולא מלקות ואילי נהלא דלמא לגמרי. ז״ק, (ס) [נפ׳ מוס׳ מולין טז, ד״ס דכא׳ יז מוז שכסכו בטס היידי מאלוילניש וריית׳ טייב׳ לו וריכ׳ מוס׳ למנא׳ כ״ו ס׳, ד״ס אמר ר״י ויע״ש מוס׳ בילא יז ד״ס השומטן,

תורה אור השלם

- רק בכל אות נפשך חובת ואבלקת שׁוֹר בברבתי וְ אֶלְחִין, אשׁר נָקַד בְּכָל שְׁעָרֶיךָ וְשָׁמַר וְהִשְׁמַר יִאבְּלֶנְךָ צַבִּיב וְקִבְּאִיל: דברים יז טו
- רק את דָּמוֹ לא תֵּאבֵּל עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּכוּ בָקִים: דברים יז כג
- כי בל אבֵּל חֵלֶב מן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיב מִנֶּחֱבֵה אֲשֶׁר לֹא וּבִהְרֹגָה תִּפְשֶׁשׁ הָאֲבֵלָה וְקִירָא יז כז

הגהות הב"ח

(א) רש"י דיה׳ וז דברי ר״ש וכו׳ והערכה דמנא רישׁ וכו׳ לא היו בכלל מכלל קדשא וכו׳ עמי׳ דקדשׁ מנחנ מנחה אשׁרי׳ מ״ה אגל חכמים וד״ה אשׁלי׳ חיה וכו׳ חיה כר׳ נמי ורי׳ כר׳ בלא מוקין וכו׳ כרבנן דקמי׳ כספא וכו׳ ומאי יקבוצו אילמא דקדשׁ וכו׳ העמדה והערכה הס׳ד ואחרי׳ מ״ה מדקמי׳ סיפא גבי קדש וכו׳ קדשׁין בבזוניה׳ דאחרי׳ מ״ה ממאי דמנא דמנא וכו׳ והעריך אותה הס׳ד ואחרי׳ ח״כ א״כ דעממא דמנא:

מוסף רש"י

דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים. אלא למתיה וטעון קטירה לאחר מיתה (חמורה 1). אך חלקי. אכל ויקדשׁו מיתעין (נדרובין קק. פסחים ז. טז עא. שבוועוט ז). חובת. רק ככל את נפשך מוצא ואלא כשר. כספולי המוקדשין לאחר פדיון הכתוב מדבר (רעיל ז).

רבינו גרשום

זו דברי רבי שמעון ומחלוקתו: אמרי רב. סבר לה כריש לקיש דאמר בסוף מסכת תמורה לרבנן קדשי בודק הבית היו בכלל (העמדה והערכה) קדשי מוצא לא היו: ולא מיתוקמא. מותינין דבכורות כרבנן משום סיפא דקתיא אבל קדם הקדשין למומן אם מותי יקברו ואי רבנן למימון לא מותי יקברו וכו׳ רבנן וסיפא דהא אמר קדשי מוצב היו בכלל הילכך כי קדם הקדש למימון יקברו אבל כבעל מום מעיקרו יקברו אדם מומן והקדשו מוצב לא היו דמנא דהאי דקתיא אם מותי יקברו משום דבעי העמדה והערכה להיכא דקדם הקדש למומן ולא אפשר דמותו: דילמא. לרבנן נמי אע״ג דאמרו קדשי מוצב לא היו משום הכי אמרינן יקברו דאין פודין את הקדשים וכו׳. אבל היכא דקדם מומן להקדשין נפדיון דלא חשיב כ״כ הקדשׁ: אמרי א״כ. הוא דמשום הכי יקברו דאין פודין לכלבים ליתני אם נעשו טרפה יקברו דמשמע דאע״ג דאבתי דהיו חיים ואופשין להפדיון ולהעריבן אפי׳ הכי יקברו דאין פודין לכלבים אבל מדמייירי לאחר מיתה אם מותי יקברו ש״מ משום (הכך) דהוה דעמדה והערכה אלא מיתוקמא כר׳ שמעון ולא רבנן: ואיבעי׳ אימא לעולם מיתוקמא נמי כרבנן ורב כר׳ יוחנן סבירא ליה דאמר בפ׳ אחרון דתמורה לרבנן אחד קדשי מוצב ואחד קדשי בודק הבית היו בכלל ומורין בבעלי מומין מעיקרא. אי הכי זו דברי רבי שמעון ומחלוקתו איבעי למיתני אין (תני הכי) [נמני׳: מנחני מילי. דפטרילי המוקדשין שקדם הקדשן למומן פטורין מן הבכורה ומתנות:

הלוקח עובר פרתו

ו ז דברי רבי שמעון. דלמר כפרק בתרא דתמורה (דף ג3.) קדשי

מוצח היו בכלל העמדה והערכה (א): דסנ ר׳ שמעון אומר כו׳.

ומדלמר רבי שמעון קדשי דקב הבית לא היו מכלל דקרא כדקשי מוצח כתיב והכא מודה בצנעל מוס מעיקרא דנפדה אע״ג דקדשי

זו דברי רבי שמעון ומחלוקתו מיבעיא ליה אמרי רב כרבי שמעון בן לקיש דאמר לרבנן קדשי בודק הבית היו בכלל העמדה והערכה קדשי מוצח לא היו בכלל העמדה והערכה ולא מיתוקמא מתני׳ כרבנן דקתני סיפא ואם מותי יקברו (אמר) ממאי דהא מותי יקברו משום דבעי העמדה והערכה הוא דלמא משום א״דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים הוא אמרי אם כן ניתני אם נעשו טריפה יקברו ואיבעית אימא לעולם רב כרבי יוחנן סבירא ליה ותני זו דברי רבי שמעון ומחלוקתו: אבל קדם הקדשן וכו׳: מנא הני מילי דתנו רבנן י צבי מזה צבי פטור מן הבכורה אף פסולי המוקדשין פטורין מן הבכורה אוציא אני את הבכורה ולא אוציא את המתנות תלמוד לומר איל מה איל פטור מן הבכורה ומן המתנות אף פסולי המוקדשין פטורין מן הבכורה ומן המתנות א״ אי מה י צבי ואיל חלבן מותר אף פסולי המוקדשין חלבן מותר ת״ל א״ך חלק אמר מר אוציא את הבכור ולא אוציא את המתנות מאי שנא אוציא את הבכור שאין שוה בכל ולא אוציא את המתנות ששוות בכל ת״ל איל אמר ליה רב פפא לאבבי אי מה צבי ואיל י אין אותו ואת בנו נוהג בהן אף פסולי המוקדשין אין אותו ואת בנו נוהג א״ב א״ל למאי מדמיית להו אי לחולין אותו ואת בנו נוהג בו ואי לקדשים יאותו ואת בנו נוהג בו אי הכי גבי חלבו נמי גימא הכי למאי מדמיית להו אי לחולין חלבן אסור ואי לקדשים חלבן אסור אלא לאו מי אמרת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אותו ואת בנו רבא אמר אך לאותו ואת בנו הוא דאתא וחלבו מדמו נפקא דכתיב וְרָק אֶת דְּמוֹ לֹא תֹאכַל מֵאֵי אִילִימָא דְּמוֹ מִמֶּשׁ לֹא יִהְיֶה אֲלֵא דְּמוֹ דְּצַבִּי וְאִיל אֲמוֹ דְּמוֹ דְּצַבִּי וְאִיל מִי שְׂרִי אֲלֵא דְּמוֹ חִלְבוֹ וְלִיכְתּוּב רַחֲמִנָא חִלְבוֹ אִי כְּתִב רַחֲמִנָא חִלְבִּי הוּא אֲמִינָא אֲהִנִּי הִיקִישָׁא וְאֲהִנִּי קִרָא אֲהִנִּי הִיקִישָׁא לְמַעוּטֵי מִכְּרַת דְּכִי כְּתִב כְּרַת אֲאוּכַל חִלְבִּי בְּהִמָּה הוּא דְּכִתִּיב שְׂנֵא' ^ב כִּי כֹל אוֹכַל חִלְבִּי מִן הַבְּהֵמָה וְאֲהִנִּי קִרָא לְמִיקָם עֲלִיהּ בִּלְאוּ בַּעֲלָמָא לְהַכִּי אֲפָקִיָּה רַחֲמִנָא בִּלְשׁוֹן דְּמוֹ לִוְמֵר לָךְ מַה דְּמוֹ בְּכִרַת אָף חִלְבוֹ בְּכִרַת וְהָא תִנָּא אָךְ וְלֹא חִלְבוֹ קָאֲמַר ה"ק אִילוֹ לֹא נִאֲמַר דְּמוֹ הִיִּיתִי אוֹמֵר אָךְ וְלֹא חִלְבוֹ עֲכִשְׁיוֹ שְׂנֵאֲמַר דְּמוֹ לֹאֲוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ הוּא דֹּאֲתָא: וְאִינְי וְיִצְאִין לַחֲלוּין: מִנָּא הִנִּי מִילֵי א״ד ת״ר י תִּזְבַּח וְלֹא גִיזָה א״ בִּשְׂר וְלֹא חִלְבִּי וְאִכְלַת וְלֹא לְכַלְבִּיךָ מִכָּאֵן א״ שִׁאִין פּוֹדִין אֶת הַקִּדְשִׁים לְהַאכִּילָן לְכָלִּבִּים אִיכָא

פרק שני בכורות

טו.

במה צבי ואי״ל פטורין מן הבכורה ומן המתנות ב״ו.
נשמעתי נשמע דאי לא כמד אך הוה דרשין נמי מה צבי ואיל אין אותו ואת בנו נוהג זו וחלצו מותר ולעיל בפרק פ״ק (דף יב.) דרשין נמי מה צבי ואיל אין פודין אף פסולי המוקדשין אין פודין ומתמה מנלן כל הך דרשות דתלתא צבי ואיל כתובין וכולהו דרשי

כדמפרש לקמן פרק פסולי המוקדשין (דף ג3.) ו^א וי״ל דהתם נמי מפרש חד לצורה ומתנות והיינו כדמפרש כהא חד מצבי וחד מאיל עוד מפרש התם ו^ב (חד לצבורה) חד לכדרי ציחא ורבי אושעיא כמו שמפרש ר״ת המרביע והמנהיג שור של פסולי המוקדשין לוקח גוף אחד הן ועשאן הכתוב שני גופים והיינו מצבי ואיל דחד שור דפסולי המוקדשין עשאן הכתוב כשני גופים וכשמנהיגו לצדו כאלו מנהיג צבי ואיל צידד וחיצי משום כללים ואידך חד כדנר׳ עקיבא דממיר אפי׳ לעובד כוכבים או לכדריי אלעזר הקפר פ׳ שני דמולין (דף כח.) מה פסולי המוקדשין טעונים שמיטה אף צבי ואיל כן ומצבי לחודיה הוה ידעינן איל דמצבי יליפינן כל חיה י ואידך לכדרי מרי דמה צבי ואיל דאין פודין וחלצו מותר ואותו ואת בנו דבעי למידרש כסמוך אי לאו אף היינו מצבי ואיל דדרשין מייניה צכורה ומתנות דמשמע שריאה ליתן להס דין חיה א״ ואי כתיב אף למיצי על חלצה ואותו ואת בנו כדמפרש צין לחולין מדמית ליה צין לקדשים מדמית להו ובסמוך דקאמר וולדן וחלצו היכי דמי א״ דלעזבר ואיתיילד אחר פדיון ולך צבי ואיל הוא לאו יתורא איכא אלא ממילא פשיטא ליה דהוי כוליה צבי ואיל: **א״י** מה צבי ואי״ל אין אותו ואת בנו נוהג בו. לא מצי למיפך מה צבי ואיל טעון כסוי אף פסולי המוקדשין כן דזהדיא דרשין פ׳ כיסוי הדס (מולין דף פד.) גצי פסולי המוקדשין על הארץ משפכט כמים מה כ״: **רָק אֶת דְּמוֹ לֹא תֹאכַל.** האי קרא גצי ככור כתיב והרצה מימה דלא מייית רק א״ את הדס לא מחלל דכתיב גצי שאר פסולי המוקדשים ואין להקשות דדילמא אילטריך לחמשה לאוין האמורין דסס דמפרשי פ״ק דכריתות (דף ד:) דהא טובא לאוין כתיבי יומת מנ׳ חז׳ בויקרא וחד נצו את אהרן ומרי בצאחרי מות וד׳ צראה הרי ח׳ צר מהאי דככור ושמה דריש להו א״ למילתא לחרימי: **וְאֲהִנִּי קִרָא לְמִיקָם עֲלִיהּ בִּאֲו.** וא״ת אדרבה כיון א״ דמהדריה הקרא הדר לגמרי אף מכרת דמתניא לקנן גצי פסולי המוקדשין הגזוז והעובד זהס כסופג ארבעים ולא אמר אימקוש לצצי ואיל ומפקיע לגמרי מלואו וכי כתיב מוצח ולא גיזה אִסוּרָא עֲבֵלְמָא אֵלְאֵל^א אמר אהדריה

לאִסוּרֵיהּ ^א וְצִיר לַחֲלֹק וּמַהֲיָא דִּהְגִּזוּ וְהַעֲבֹד זֶהֱס מִמי קשה״ל על מה שפ״י טעמו ^א ולא ממשו אסור ואין לוקין עליו כגון גיעולי עובדי כוכבים דהשתא כי אישתיי טעס לפגס כמו נצלה מסקרתה וכי הדר אסר גיעולי עובדי כוכבים צמדין אִסוּרָא עֲבֵלְמָא איכא לא מלקות ואינו נראה דאית לך למימר אהדריה לאִסוּרָא כדפרשימי: מה

במתנות אילימא משום דבכורה קילא דאינה שוה בכל שאין אביר אלא וכו׳ אבל מחלוקת נהוגת בין בוכרים בין בנקבות ת״ל איל להכי כתיב איל דפטור דכתיב אם שור ואם שה ונתן לכהן וכו׳: ת״ל אך. מייטס פסולי המוקדשין שחלבן אסור: א״ל למאי קא מדמיית להו אי פטרת להו מבכורה ומתנות קא מדמיית להו לקדשין גמורין וכי קא מתייבת להו בבכורה ומתנות היכא דקדם מום קבוע להקדשין קא מדמיית להו לחולין גמורין. אבל אי פטרת להו מאותו ואת בנו לא מדמיית להו לא לקדשים ולא לחולין: אי הכי. חלבו נמי לא ליצטריך קא למעוטי נמי דלימא נמי מדמיית להו: א״ל א״ אבוי דאי לא מילתא היא דאמרי למאי מדמיית להו כ״. אלא הכי יכול לממר כי היכי דאמרת אך ולא חלבן הכי נמי אימא אך ולא אותו ואת בנו: אלא. מאי דמו דאסר הכא ודאי לא אסר אלא חלבן: אחני הקישא. דאיתקיש פסולי המוקדשין לצבי ואיל למעוטי חלבן מן כרת כי היכי דאחלב צבי ואיל ליכא כרת: ואהני קרא. רק את דמו לא תאכל למיקם עליה בלאו בעלמא ולא בכרת: להכי. כתיב חלבו בלשון דמר לומר לך מה דמו דצבי בכרת אי חלב פסולי המוקדשין בכרת: והא נתנ

במתנות אילימא משום דבכורה קילא דאינה שוה בכל שאין אביר אלא וכו׳ אבל מחלוקת נהוגת בין בוכרים בין בנקבות ת״ל איל להכי כתיב איל דפטור דכתיב אם שור ואם שה ונתן לכהן וכו׳: ת״ל אך. מייטס פסולי המוקדשין שחלבן אסור: א״ל למאי קא מדמיית להו אי פטרת להו מבכורה ומתנות קא מדמיית להו לקדשין גמורין וכי קא מתייבת להו בבכורה ומתנות היכא דקדם מום קבוע להקדשין קא מדמיית להו לחולין גמורין. אבל אי פטרת להו מאותו ואת בנו לא מדמיית להו לא לקדשים ולא לחולין: אי הכי. חלבו נמי לא ליצטריך קא למעוטי נמי דלימא נמי מדמיית להו: א״ל א״ אבוי דאי לא מילתא היא דאמרי למאי מדמיית להו כ״. אלא הכי יכול לממר כי היכי דאמרת אך ולא חלבן הכי נמי אימא אך ולא אותו ואת בנו: אלא. מאי דמו דאסר הכא ודאי לא אסר אלא חלבן: אחני הקישא. דאיתקיש פסולי המוקדשין לצבי ואיל למעוטי חלבן מן כרת כי היכי דאחלב צבי ואיל ליכא כרת: ואהני קרא. רק את דמו לא תאכל למיקם עליה בלאו בעלמא ולא בכרת: להכי. כתיב חלבו בלשון דמר לומר לך מה דמו דצבי בכרת אי חלב פסולי המוקדשין בכרת: והא נתנ

במתנות אילימא משום דבכורה קילא דאינה שוה בכל שאין אביר אלא וכו׳ אבל מחלוקת נהוגת בין בוכרים בין בנקבות ת״ל איל להכי כתיב איל דפטור דכתיב אם שור ואם שה ונתן לכהן וכו׳: ת״ל אך. מייטס פסולי המוקדשין שחלבן אסור: א״ל למאי קא מדמיית להו אי פטרת להו מבכורה ומתנות קא מדמיית להו לקדשין גמורין וכי קא מתייבת להו בבכורה ומתנות היכא דקדם מום קבוע להקדשין קא מדמיית להו לחולין גמורין. אבל אי פטרת להו מאותו ואת בנו לא מדמיית להו לא לקדשים ולא לחולין: אי הכי. חלבו נמי לא ליצטריך קא למעוטי נמי דלימא נמי מדמיית להו: א״ל א״ אבוי דאי לא מילתא היא דאמרי למאי מדמיית להו כ״. אלא הכי יכול לממר כי היכי דאמרת אך ולא חלבן הכי נמי אימא אך ולא אותו ואת בנו: אלא. מאי דמו דאסר הכא ודאי לא אסר אלא חלבן: אחני הקישא. דאיתקיש פסולי המוקדשין לצבי ואיל למעוטי חלבן מן כרת כי היכי דאחלב צבי ואיל ליכא כרת: ואהני קרא. רק את דמו לא תאכל למיקם עליה בלאו בעלמא ולא בכרת: להכי. כתיב חלבו בלשון דמר לומר לך מה דמו דצבי בכרת אי חלב פסולי המוקדשין בכרת: והא נתנ

^[1] מדברי רבינו גרשום דלא גרס אלא לאו מי אמרת וכו' וכן גרס אמר ליה אפי' וכו' ואולי דגם יז דילן אלא חלב וכו"ס והוא ר"ת אמר ליה אפי' וכו' ריעו והוא הכינוי:

כר א מיי פ"ב מהל' איסורי מצות בלוי:
בה ב מיי פ"ו מהל' משפחה אסורות הלא' טו"ש"ע יו"ד סי' סד טע"ף ז:
בו ג מיי פ"ב מהל' שמיטה הלכה ח טו"ש"ע יו"ד סי' טז טע"י ז:
כז ד מיי ח ט"ס הלכה ז:

◄◄

שיטה מקובצת

א אי מה צבי ואיל חלבן וכו׳. קיל אמאי לא פריך אי מה צבי ואיל (א) חלבן מותר וכו׳ וכו״ת הי״ז והא תנן במנחי׳ וחלון וחלבן אסור וני״מ דלא הוה מצי לשנויי כדשנינן לקמן ואולי דגרסי תלבן ג) ומחלבו קא פריך מיהו קשיא לן דהא קאמר בחד הכי דכי כתיב כרת אאובל וכו׳ ומשמע דחלבן גרסי׳. גליין חסי׳ וחיצינות: א׳ דתיך תובח ולא גיזה וכו׳. וד״ה לעבודה נמי דמוטענין מהאי קרא דגרשיהם שרי. תוספת חיצינות: א׳ בשד ואל חלב. קשה ר״ן דהא בת״כ בפי׳ שמיני דריש דחלב פסולי המוקדשין אסור מפסירסי הפרסה טמא ואין לומר דהא דקאמר הכא ולא חלב היינו לחלוב דקא׳ אסור כמו לגזוז דאסור ואפי׳ גיזה שריא וכן לחלוב אסור ותחלב שרי אי לא דת״כ דהא בחולין שרי ש״מ דמקרא דהכא דריש אסור בחלב גופיה וי״ל דבת״כ איצטריך עיקר קרא לתמור׳ פסולי המוקדשין ובת״כ פ׳ שמיני פ״י. גליין חסי׳ חיצינות: ח וי״ל דהתם נמי וכו׳ וי״ל הראש׳ לקמן בפרק כל פסולי המוקדשין וי״ל דצבי ואיל כתיבי מחד מנייהו דרשין שפטורין מן הבכורה ומן המתנות חד מצבי וחד מאיל ואידך צבי ואיל חד לכדרי׳ עקיבא וחד לכדרי׳ אלעזר הקפר ורי״ש מפי׳ פטורה דבכורי ומתנות מחד דצבי פטור משניהם ואייתר ליה איל לכדרי׳ אלעזר והא דבעי למירש מניה לא לאו אי דאין אותו ואת בנו נוהג בו וחלבו מותר היינו מההוא צבי ואיל דדרשין מניה בכורה ומתנות דמשמע ליה ליתן לו כל דין חיה: א׳ וצריך לחלק וכו׳. וי״ל חסי׳ חיצינות ואי דהי״ר מנח דלא דמי דהתם לא אסרה תורה בפי׳ גיזה אבל הכא דקרא כתיב למיטר חלבן בפי׳ לא שייך לומר אהדרי׳ לאסוריה קמא לברת כיון דאיכא היקישא ובהו נחא סי׳ הדר וספי מאורילנש בטעם כעיקר בפי׳ גיד נהשה ושם פי׳ וי״ל הראש׳ יזיל וי״ל דלא דמי דהתם דרשין תובח וביחיה התרתי לך ונשאהה באסוריה הא אבל הכא מוקישא אפקיה לגמרי ואח״כ הוהי על חלבן וחי׳ אמרינן גבי גיעולי עובדי כוכבים דאשתרי כשהשירי הכתוב טעם לפגס כגון נבילה מוסתרת וכי הדר אסר גיעולי עובדי כוכבים במדין איסורא בעלמא אית ביה בלא מלקות (עי׳ בחס׳י דבזים ז״א):

א) ר״ל קַגֵּל של נקבה. ב) נבלה דר״ל דגרסי׳ קַגֵּלן בשני מקלין.

◄◄

רבינו גרשום (הצניף)

דח״ר. אך כאשר יאכל את הצבי ואת האיל מה צבי פטור מן הבכורה דכתיב בבקר ובצאן הוכר הקדשי וגו׳ ולא מצבי: אף פסולי המוקדשין פטורין. דפרשה זו מיירי בפסולי המוקדשין דכתיב הטמא והטהור דאע״ג דפסולי המוקדשין גינהו כיון דקדם הקדשין למומן עדיין יש להן קודשה ופטורין מן הבכורה הואיל וקדשו קדושת הגוף קדם שהוממו: אוציא אני את הבכורה. שיפטרו מן הבכורה ולא אוציא את המתנות אלא יתחייבו במתנות: ומאי שנא. דלפטור מבכורה וליחייבו

^[1] מדברי רבינו גרשום דלא גרס אלא לאו מי אמרת וכו' וכן גרס אמר ליה אפי' וכו' ואולי דגם יז דילן אלא חלב וכו"ס והוא ר"ת אמר ליה אפי' וכו' ריעו והוא הכינוי:

